

Fyra gånger om dagen veckorna efter avvänjning från suggan ger Peter Hjort Jensen en liten fodergiva som kastas in på golvet hos grisarna. Den har två syften: vänja dem vid fastfoder men också att kontrollera aptiten och att ingen diarré verkar vara på gång.

Peter Hjort Jensen har ingen mjölkänläggning men ger vid behov en del mjölk i koppar.

Cirka en tredjedel av smågrisarna hos Peter Hjort Jensen föds upp med hjälp av amsuggor som särskiljs med hjälp av ett A målat på rumpan.

Nyfödda griskultingar som fortfarande diar. För att minska risken för diaréer i samband med avvänjningen används en ny foderblandning.

FAKTA: Nybrogård

- **Ägs av:** Peter Hjort Jensen, 50 år, som driver verksamheten med hjälp av hustrun Marianne och två anställda.
- **Produktion:** Konventionell produktion som omfattar 600 suggor som ger 22 500 smågrisar per år. De säljs till en lokal producent av UK-grisar som hämtar i egen lastbil.
- Det senaste halvåret ligger det genomsnittliga antalet smågrisar per kull på 18,9 och antalet frånvanda på 16,3. Den genomsnittliga vikten vid frånvänjning är 6,3 kilo.
- Den totala smågrisödligheten är 13,7 procent.

Lösningen fick bli att starta med Hede-gaards blandning med en lägre halt av råprotein. Det kombineras med ett fiberrikt tillskotts-foder som fyra gånger om dagen kastas in på golvet i boxarna. Grisskötaren kan sedan med blotta ögat se om det blir något kvar. Om grisarna inte visar aptit för fodret kan det vara ett tecken på stundande diarréer.

– Restriktiv utfodring är ju inget nytt utan något vi sysslade med redan för 25 år sedan. Vi låter den pågå i cirka tio dagar innan vi övergår till foderautomaten, förklarar Peter Hjort Jensen.

Grisarna växer lite långsammare

En ny rutin är också att stallet får stå en hel vecka efter tvätt och desinficering så att det hinner torka ut ordentligt. Allt för att hålla nere den stam av kolibakterier som alltid finns i ett djurstall.

– Detta är något som rådgivningen har påtalat i säkert 15 års tid. Många av de saker vi nu

” Många av de saker vi nu börjar göra är vad vi fick lära oss redan på lantbruks-skolan.

börjar göra är vad vi fick lära oss redan på lantbrukskolan, konstaterar Peter Hjort Jensen.

Om diarré ändå bryter ut behandlas den med antibiotika i vattnet under tre–fyra dagar. Peter Hjort Jensen har sett en marginell ökning i antibiotikaförbrukningen men tror att användningen i första hand tidigareläggs någon vecka.

Efter 14 dagar med den första foderblandningen övergår Peter till en variant som han använde även tidigare. Sedan väntar en tredje variant innan grisarna efter sex–sju veckor ska gå vidare till slaktgrisuppfödningen.

– Jag skulle säga att grisarna växer tre–fyra dagar långsammare än när vi kunde använda zink. Förr vägde de runt 31 kilo när de hämtades, nu ligger de på kanske 28 kilo. Jag tappar 6 kronor per kilo vid försäljning men jag tror inte att det gör så stor ekonomisk skillnad eftersom jag samtidigt sparar in på foder, säger Peter Hjort Jensen.

Göran Berglund 010-184 42 83
goran.berglund@landlantbruk.se

Högre förbrukning av antibiotika efter förbudet

HERNING, DANMARK

Användningen av antibiotika i danska smågrisstallar har ökat sedan förbudet mot zinkoxid kom vid halvårsskiftet.

Två av föredragen under Griskongressen i Herning nyligen ägnades helt åt lärdomarna av månaderna efter det att zinkoxid inte längre kan användas vid avvänjning av smågrisar.

Farhågan om att användningen av antibiotika skulle öka verkar besannas. Första mätningen (15 juli–15 augusti) visade en ökning från 3 000 ton per månad till 3 600 ton, detta trots en totalt sett sjunkande produktion.

– Vi är väl inte överraskade. Men hälften av de behandlade stallarna har inte patogena bakterier som E-coli vilket kan skapa resistens när grisarna ändå får antibiotika, säger Tina Sørdring Pedersen, specialkonsulent på Seges.

Tina Sørdring Pedersen

Claus Heisel

Gått över förväntan

Claus Heisel, chefveterinär på veterinärtjänsten DVK, tycker ändå att övergången till en avvänjning utan zink har gått över förväntan. Han betonar dock att den förutom ökad antibiotikaförbrukning kommer till priset av en betydande merkostnad för smågrisuppfödaren.

– Det är en helt annan värld än tidigare. Att avvänja utan zink kräver tillräckliga arbetskraftsresurser och dessa kostar. Men det är stor skillnad mellan olika besättningar, till och med inom besättningarna, säger han.

Åhörarna på föredragen pepprades med en mängd goda råd. Grundregeln verkar vara att fodret som ges under de kritiska dagarna, dag 3–7 efter avvänjningen, ska vara grovmalet och med en proteinhalt på 17–17,5 procent.

– Det är avgörande att grisen klarar den första veckan efter avvänjning i gott skick. Då gör det inget att den växer lite långsammare. Det kan den ta igen senare, säger Claus Heisel.

” Det är avgörande att grisen klarar den första veckan i gott skick.

Göran Berglund